

Указания за попълване на Декларацията за обстоятелствата по чл. 3 и чл. 4 от Закона за малките и средните предприятия

Преди да се пристъпи към указанията, е важно да се уточни защо се използва терминът „предприятие“, а не фирма, компания, търговец и други. За целите на Закона за малките и средните предприятия и за целите на тази Декларация под „предприятие“ следва да се разбира всеки предприемач, който извършва стопанска дейност.

Общоевропейската политика към микро-, малките и средните предприятия, които накратко наричаме „МСП“, е политика на силна подкрепа. Обхватът на тази подкрепа е широк, но често на тези предприятия се отпускат и финансови средства за сметка на данъкоплатците. Тези средства са известни най-вече с термина **„държавна помощ“**. Често за МСП има специални мерки, грантово финансиране и по-облекчени условия или подкрепа към МСП с по-висок интензитет (т.е. финансира се за сметка на данъкоплатците по-голям дял от общата инвестиция) в сравнение с помощите за големите предприятия, защото се счита, че обикновено големите предприятия имат по-големи възможности от МСП. Следователно, за да е възможно едно МСП да се възползва от този по-висок интензитет на държавна помощ или изобщо от други облекчени условия, предвидени за МСП, то трябва да декларира принадлежността си към категорията на МСП.

Кои са критериите за МСП:

Категорията „МСП“ се регламентира от Закона за малките и средните предприятия.

Фигура 1

Критериите за определяне на вида предприятие са два: **средносписъчен брой на персонала** и **финансов критерий**. Необходимо е предприятието да отговаря едновременно и на двата критерия, за да може да се ползва със статус на МСП.

От своя страна, финансовият критерий съдържа два алтернативни подкритерия: **годишен оборот** и **стойност на активите**. Достатъчно е поне единият от двата финансови подкритерия да бъде изпълнен заедно с критерия за средносписъчен брой на персонала, за да може предприятието да бъде квалифицирано като МСП.

На фигурата по-долу са посочени максималните стойности на критериите за МСП.

Критерии:

Категория предприятие	Брой персонал	Годишен оборот	Обща стойност на активите
Средно предприятие	< 250	≤ 50 000 000 евро	≤ 43 000 000 евро
Малко предприятие	< 50	≤ 10 000 000 евро	≤ 10 000 000 евро
Микро предприятие	< 10	≤ 2 000 000 евро	≤ 2 000 000 евро

Фигура 2

За да се попълни формуляра на Декларацията е необходимо предварително да се запознаете с неговите реквизити.

Внимателно трябва да се прочетат формуляра и настоящите указания. С цел по-голяма прецизност, ако в нещо не сте сигурни, бихте могли да прочетете и текста от чл. 3 до чл. 4г. от Закона за малките и средните предприятия.

След това, **следвайки формуляра**, е необходимо да обмислите информацията, която трябва да представите, за да попълните логически правилно всички точки.

Защо Ви е необходимо това?

За да определите, дали Вашето предприятие е МСП, не е достатъчно просто да знаете колко е броя на заетите в него, какъв е размера на годишния оборот и размера на активите. Необходима е по-добра подготовка.

Под „**Вашето предприятие**“ ще се разбира предприятието-кандидат за получаване на публична подкрепа (най-често „държавна помощ“), т.е. предприятието, заради което се попълва Декларацията.

Понякога има предприятия, които развивайки своя бизнес, осъществяват различни типове отношения с други предприятия, като придобиват дялови участия или обратно – другите предприятия придобиват дялови участия в тях.

По този начин посочените предприятия в определен момент, в зависимост от размера на тези дялове, могат да разполагат с повече средства, могат да контролират предприятията, в които имат дялове и да се окажат финансово по-добре обезпечени от „Вашето предприятие“, което няма подобни отношения, като дялови участия, решаващо влияние и други.

В подобни случаи, едно такова предприятие, което на пръв поглед е микропредприятие, но като се вземат предвид всичките му отношения с други предприятия, се окаже, че е средно или дори голямо предприятие, би имало конкурентни предимства пред „Вашето предприятие“, което не се намира в подобни отношения с други предприятия и което в действителност е микропредприятие.

За да се избегне нелоялна конкуренция при кандидатстване за публична подкрепа и предприятията, които я получават да бъдат действително от еднаква категория, трябва да се установи какъв тип е предприятието, преди да се произнесе по неговия статус на МСП – **независимо** ли е, **предприятие-партньор** ли е или е **свързано предприятие**.

Точно този тип отношения на Вашето предприятие (каквито са те към края на последната приключила финансова година) с други предприятия се отбелязват в т.1 от Декларацията.

1. По смисъла на чл. 4 от Закона за малките и средните предприятия представляваното от мен предприятие е:

☐

Независимо предприятие

☐

Предприятие партньор

☐

Свързано предприятие

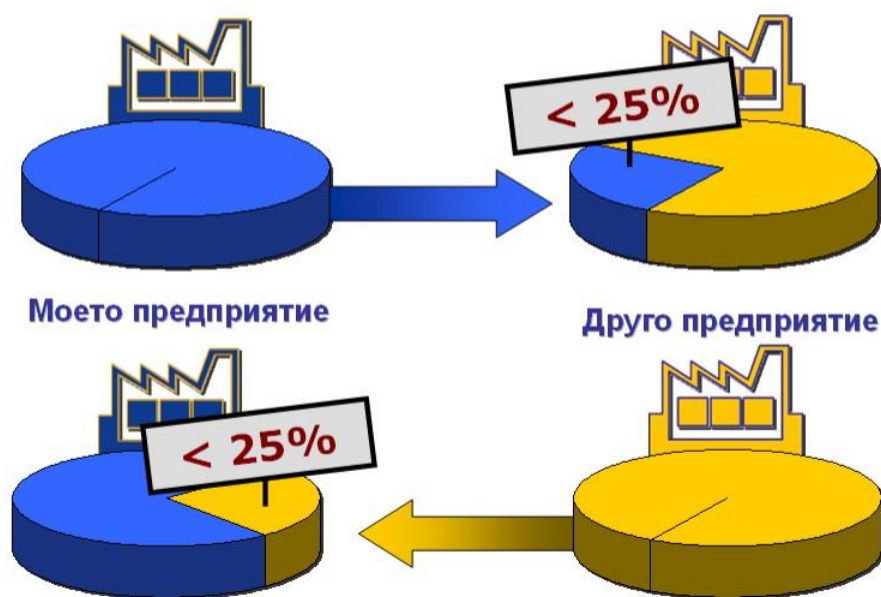
Точка 1 от Декларацията

Но преди да отбележите, моля да се запознаете със следното:

I. Условия за независимост, партньорство или свързаност

Независимо предприятие

Вашето предприятие притежава по-малко от 25% от капитала или броя на гласовете в общото събрание на друго предприятие и/или друго предприятие притежава по-малко от 25% от капитала или броя на гласовете в общото събрание на Вашето предприятие.

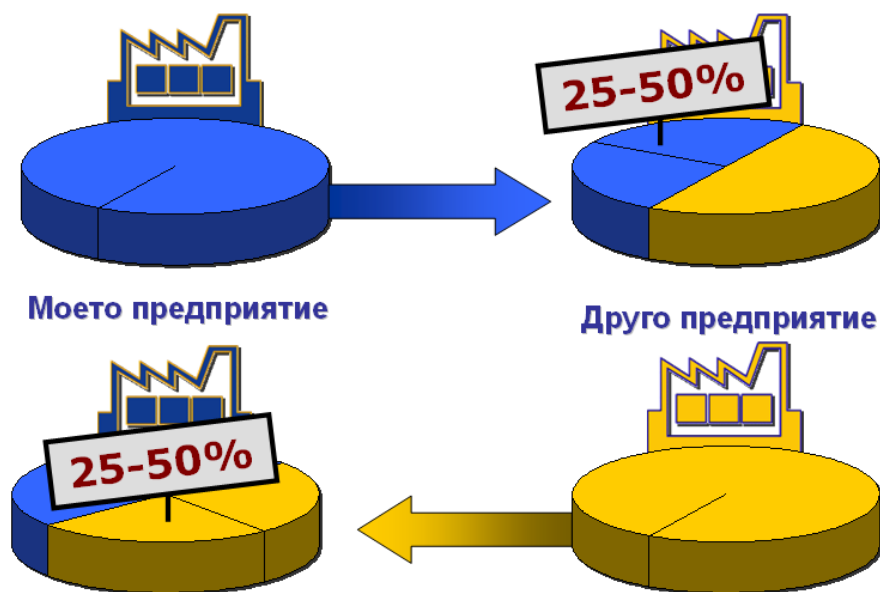
Фигура 3

Предприятие-партньор

Предприятието ви се превръща в „предприятие-партньор“, когато е установило значително финансово партньорство с други предприятия, и нито Вашето предприятие, нито другите предприятия осъществяват ефективен пряк или непряк контрол едно върху друго.

КОГА ПРЕДПРИЯТИЕТО ВИ Е „ПРЕДПРИЯТИЕ - ПАРТНЬОР“?

Вашето предприятие притежава най-малко 25%, но не повече от 50% от капитала или броя на гласовете в общото събрание на друго предприятие и/или друго предприятие притежава най-малко 25%, но не повече от 50% от капитала или броя на гласовете в общото събрание на Вашето предприятие.

Фигура 4

Понякога е възможно моето предприятие да остане независимо, въпреки някои налични партньорски отношения, със следните лица:

- инвестиционно дружество;
- дружество за рисково инвестиране;
- бизнес-ангели – физически лица, които обичайно инвестират рисково в предприятия (които не са публични по смисъла на чл.110 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа), при условие, че общата инвестиция в предприятието не надвишава 1 250 000 евро.;
- висши училища или изследователски центрове;
- институционални инвеститори, включително регионални фондове за развитие;
- община с брой на жителите под 5000 души и с годишен бюджет, който не надвишава 10 000 000 евро.

Тези изключения са предвидени, за да бъдат насърчени подобен род инвестиции, които пораждат сътрудничество, водещо до бърз растеж на МСП, до партньорство между науката и бизнеса, до насърчаване развитието на бизнеса в по-малки и изостанали общини и други.

Ето и илюстрация към случая:

ПРЕДПРИЯТИЕТО ОСТАВА НЕЗАВИСИМО в случаите, когато негови предприятия-партньори са следните инвеститори:

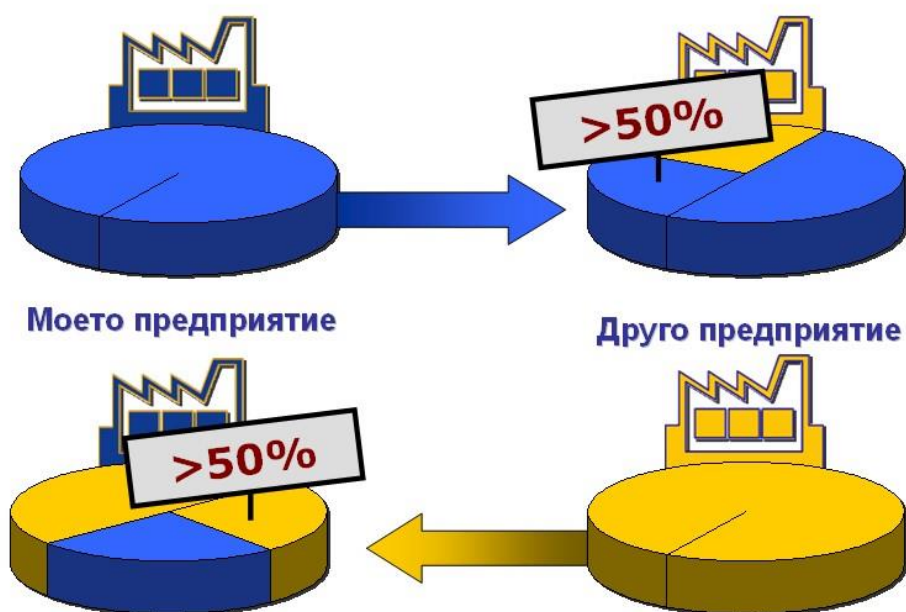

Фигура 5

Свързано предприятие

КОГА ПРЕДПРИЯТИЕТО ВИ Е „СВЪРЗАНО ПРЕДПРИЯТИЕ“?

Вашето предприятие притежава повече от 50% от капитала или броя на гласовете в общото събрание на друго предприятие и/или друго предприятие притежава повече от 50% от капитала или броя на гласовете в общото събрание на Вашето предприятие.

Фигура 6

В този случай Вашето предприятие образува с други предприятия своеобразна група, чрез пряк или непряк контрол помежду им, поради съществуването на някое от отношенията:

1. Вашето предприятие притежава повече от половината от броя на гласовете в общото събрание на другото предприятие (или обратно);
2. Вашето предприятие има право да назначава или освобождава повече от половината от членовете на изпълнителния, управителния или надзорния орган на другото предприятие (или обратно);
3. Вашето предприятие има право да упражнява решаващо влияние върху другото предприятие по силата на договор, сключен между Вас, или на клауза в устава, учредителен договор или друг учредителен акт (или обратно – другото предприятие има право да упражнява решаващо влияние върху Вашето предприятие, установено по посочения ред); Не е налице решаващо влияние, в случай че лицата от фигура 5 не участват пряко или косвено в управлението на предприятието, без с това да се нарушават техните права на съдружници или акционери.
4. При условие че Вашето предприятие, което е акционер, съдружник или член в друго предприятие, контролира самостоятелно повече от 50% от броя на гласовете в общото събрание на друго предприятие по силата на споразумение с други акционери, съдружници или членове (или обратно – другото предприятие е акционер, съдружник или член във Вашето предприятие и упражнява контрол върху повече от половината от броя на гласовете в общото събрание на Вашето предприятие по силата на споразумение с други акционери, съдружници или членове).

ВАЖНИ ПОЯСНЕНИЯ:

- Ако моето предприятие осъществява чрез едно или повече други предприятия или чрез лице от фигура 5 някое от изредените по-горе в т.1, т.2, т.3 и т.4 отношения, ще се смята за свързано предприятие.
- Ако моето предприятие осъществява някое от същите тези отношения, но **чрез физическо лице или група от физически лица**, които действат съвместно, също ще се счита за свързано предприятие, ако извършва своята дейност или част от нея на същия съответен пазар¹ или вертикално свързани пазари².
- С изключение на случаите, показани на фигура 5, Вашето предприятие **не може да се смята за МСП**, ако 25% или повече от капитала или от броя на гласовете в общото събрание се контролират пряко или непряко, заедно или поотделно от един или повече държавни органи или други органи на местното самоуправление.

Пример:

В предприятието, което управлявате (Предприятие А), дяловете между Вас и съдружника Ви са разпределени по равно (по 50%). Дейността на Предприятие А е бутилиране на минерална вода. Същевременно двамата притежавате всеки по 33% в Предприятие Б, което осъществява дистрибуция на бутилираната от Предприятие А минерална вода. Тъй като двете физически лица съвместно притежават повече от половината от броя на гласовете и в двете предприятия, а пазарът на Предприятие А е непосредствено предшестваш пазара на Предприятие Б по веригата „производство – дистрибуция“, трябва да декларирате двете предприятия А и Б като свързани предприятия.

¹ "Съответен пазар" е пазарът по § 1, т. 15 от допълнителната разпоредба на Закона за защита на конкуренцията:

Съответният пазар е:

а) "продуктов пазар", в който са включени всички стоки или услуги, които могат да се приемат като взаимозаменяеми по отношение на техните характеристики, предназначение и цени;

б) "географски пазар", включващ определена територия, в която се предлагат съответните взаимозаменяеми стоки или услуги и в която конкурентните условия са еднакви и се различават от тези в съседни райони.

² "Вертикално свързани пазари" са пазарите на стоки и услуги, непосредствено предшествващи или следващи съответния продуктов пазар по веригата производство – разпределение.

II. Изчисляване на данните

Законодателят е описал начина на изчисляване на данните в Закона за МСП: чл.46-чл.4г.

Всички данни (стойности) на критериите за МСП се изчисляват и попълват в декларацията на годишна база въз основа на данните за **последната приключила финансова година** (наречена в ЗМСП „предходна финансова година“, но тук за повече яснота ще се нарича последна приключила финансова година – т.е. годината, за която имат цялостен приключен финансов отчет). **Източник на данните са годишните финансови отчети или консолидираните финансови отчети.**

В случай че годишните финансови отчети за съответната година са подадени в лева, изчисляването на стойностите за годишен оборот и стойност на активите се извършва като съответните данни от годишните финансови отчети в лева се превалутират в евро по официалния валутен курс 1.95583 лв за 1 евро съгласно чл. 5 от Закона за въвеждане на еврото в Република България.

В случай на новообразувано предприятие, данните се определят и попълват в Декларацията според стойността на показателите за текущата година.

След като сте установили типа предприятие, което представлява Вашето предприятие – независимо предприятие, предприятие-партньор или свързано предприятие, следва да пристъпите към изчисляване на данните.

Диапазоните, в които попада Вашето предприятие, отчитайки всички отношения на свързаност и/или партньорство, трябва да се посочат в точка 2 от Декларацията.

2. Представяваното от мен предприятие за финансовата година е със следните параметри по чл. 3 от ЗМСП

за средносписъчен брой на персонала, годишен оборот и стойност на активите, като са взети предвид всички отношения с други предприятия по смисъла на чл.4 от ЗМСП:

Средносписъчен брой на персонала	Годишен оборот (хиляди евро)			Стойност на активите (хиляди евро)		
	< 50 000	< 10 000	< 2 000	< 2 000	< 10 000	< 43 000
< 10	C ☐	B ☐	A ☐	A ☐	B ☐	C ☐
< 50	C ☐	B ☐	B ☐	B ☐	B ☐	C ☐
< 250	C ☐	C ☐	C ☐	C ☐	C ☐	C ☐

Упътване: Със знак X се отбелязват две от посочените клетки според данните на предприятието. Кое и да е отбелязване на клетка с код А, определя предприятието като микропредприятие. Когато не е отбелязана клетка с код А, което и да е отбелязване на клетка с код В, определя предприятието като малко предприятие. В останалите случаи предприятието е средно предприятие. Данните се определят на база последния одобрен финансов отчет. В случаите на новообразувано микро-, малко или средно предприятие, чийто финансов отчет още не е одобрен, данните се определят според стойността на показателите за текущата финансова година.

Точка 2 от Декларацията

ПРИМЕР 1:

Вашето предприятие има средносписъчен брой на персонала от 9 души. Годишният му оборот е 1 500 000 евро, а стойността на активите на предприятието Ви е 3 500 000 евро. Следователно Вашето предприятие е микропредприятие за конкретната година, тъй като изпълнява това условие от гледна точка на годишния си оборот, независимо че според стойността на активите си то е с показатели за малко предприятие.

Средносписъчен брой на персонала	Годишен оборот (хиляди евро)			Стойност на активите (хиляди евро)		
	< 50 000	< 10 000	< 2 000	< 2 000	< 10 000	< 43 000
< 10	C ☐	B ☐	A ☒	A ☐	B ☒	C ☐
< 50	C ☐	B ☐	B ☐	B ☐	B ☐	C ☐
< 250	C ☐	C ☐	C ☐	C ☐	C ☐	C ☐

Упътване: Със знак X се отбелязват две от посочените клетки според данните на предприятието. Кое и да е отбелязване на клетка с код А, определя предприятието като микропредприятие. Когато не е отбелязана клетка с код А, което и да е отбелязване на клетка с код В, определя предприятието като малко предприятие. В останалите случаи предприятието е средно предприятие. Данните се определят на база последния одобрен финансов отчет. В случаите на новообразувано микро-, малко или средно предприятие, чийто финансов отчет още не е одобрен, данните се определят според стойността на показателите за текущата финансова година.

ПРИМЕР 2:

Вашето предприятие има средносписъчен брой на персонала от 49 души. Годишният му оборот е 48 000 000 евро, а стойността на активите на предприятието ми е 9 000 000 евро. Следователно Вашето предприятие е малко предприятие за конкретната година, тъй като изпълнява това условие от гледна точка на стойността на активите, независимо че според годишния си оборот то е с показатели за средно предприятие.

Средносписъчен брой на персонала	Годишен оборот (хиляди евро)			Стойност на активите (хиляди евро)		
	< 50 000	< 10 000	< 2 000	< 2 000	< 10 000	< 43 000
< 10	С ☐	В ☐	А ☐	А ☐	В ☐	С ☐
< 50	С ☒	В ☐	В ☐	В ☐	В ☒	С ☐
< 250	С ☐	С ☐	С ☐	С ☐	С ☐	С ☐

Упътване: Със знак X се отбелязват две от посочените клетки според данните на предприятието. Кое и да е отбелязване на клетка с код А, определя предприятието като микропредприятие. Когато не е отбелязана клетка с код А, което и да е отбелязване на клетка с код В, определя предприятието като малко предприятие. В останалите случаи предприятието е средно предприятие. Данните се определят на база последния одобрен финансов отчет. В случаите на новообразувано микро-, малко или средно предприятие, чийто финансов отчет още не е одобрен, данните се определят според стойността на показателите за текущата финансова година.

Как се изчислява средносписъчния брой на персонала?

Средносписъчният брой на персонала на предприятието се изчислява на базата на броя на персонала, нает в предприятието или нает от името на предприятието на пълно работно време през цялата година. Персоналът, който не е работил през цялата година, лицата, работещи на непълно работно време, независимо от продължителността на работата, и сезонно наетите лица **се преизчисляват към пълна заетост**.

Средният списъчен брой на персонала за годината се определя чрез сумиране на средния списъчен брой за всеки месец и получения сбор, който се разделя на броя на месеците в годината - 12.

Средният списъчен брой на наетите по трудово или служебно правоотношение за един месец се изчислява чрез сумирането на списъчния брой на наетите лица на пълно работно време и броя на наетите лица на непълно работно време, преизчислени в еквиваленти на пълна заетост за всеки календарен ден от месеца (включително почивните дни и официалните празници), след което полученият общ сбор се разделя на броя на календарните дни за съответния месец.

Например:

В предприятието Ви са назначени 12 души на работа по 6 часа на ден за срок от 22 дни през месец януари. Нормално установената продължителност на работния ден в предприятието е 8 часа. КЕПЗ е равен на (6часа/8часа) \approx 0.75. Броят календарни дни, през които лицата са били част от списъчния брой на персонала, е 22 дни. Следователно средносписъчният брой на лицата, работещи на непълно работно време за месец януари, е равен на (12 души x 0.75 x 22 дни): 31 дни = 6.39 \approx 6 души.

КЕПЗ = ПНРВ / ППРВ

КЕПЗ - коригиращият коефициент, чрез който се изчисляват еквивалентите на пълна заетост;

ПНРВ - нормална продължителност на работното време в часове на едно лице, работещо на непълно работно време;

ППРВ - нормална продължителност на работното време в часове на едно лице, работещо на пълно работно време.

Персоналът се състои от:

1. наетите лица по трудово правоотношение и приравнено на трудово правоотношение;
2. лицата без трудово или приравнено на него правоотношение, които са в договорно отношение с предприятието и се смятат за наети лица;
3. собствениците - управители, включително едноличните търговци, полагащите труд като член-кооператори по реда на Закона за кооперациите, като занаятчии по реда на Закона за занаятите или като земеделски производители;
4. съдружниците, които участват с личен труд в обичайната дейност на предприятието и получават доход срещу този труд.

В числеността на персонала **не се включват:**

1. Броят на стажантите, чираците, студентите и учениците, които провеждат в предприятието професионалното си обучение чрез договор;
2. Броят на лицата в отпуск поради бременност и раждане, и на лицата в отпуск за отглеждане на дете до 2-годишна възраст.

За удобство при изчисляване на средносписъчния брой на персонала, в общия случай, се използва изготвения за НСИ формуляр „Отчет за заетите лица, средствата за работна заплата и други разходи за труд“ за всяко предприятие, като към средносписъчния брой на персонала без лицата, които са по майчинство (код 1001) се прибавят броя наети лица по договори за управление и контрол (код 1400) и работещи собственици (код 1600).

Какво се посочва във финансовия критерий?

За попълване на данните за **годишен оборот** се използва Отчета за приходите и разходите/Отчета за всеобхватния доход – посочва се сумата на нетните приходи от продажби, освен ако бизнес моделът на предприятието Ви не предполага представянето на приходите от обичайната му дейност в друго перо.

За попълване на данните за **стойност на активите** следва да се използва общата сума на активите от Баланса/Отчета за финансовото състояние на предприятието.

Как се изчисляват данните за деклариращото предприятие?

1. Ако предприятието Ви е **независимо**, използвайте данните само на Вашето предприятие.

2. Как се изчисляват данните за **предприятията-партньори**?

Данните за предприятия-партньори се добавят към данните за Вашето предприятие пропорционално на притежавания дял от капитала или броя гласове в Общото събрание (който дял е по-голям) в низходяща или възходяща посока, т.е. в зависимост от това, дали Вашето предприятие притежава този дял или дял от Вашето предприятие е притежаван от друго предприятие.

ПРИМЕР:

Вашето предприятие А притежава 33% от В и 49% от Г, докато Б притежава 25% от Вашето предприятие. За да изчислите броя на зетите и финансовите показатели, трябва да добавите съответните проценти от данните за предприятия Б, В и Г към Вашите данни.

Данни за предприятие А = 100% от А + 25% от Б + 33% от В + 49% от Г

Как се изчисляват данните за предприятия-партньори?

Фигура 7

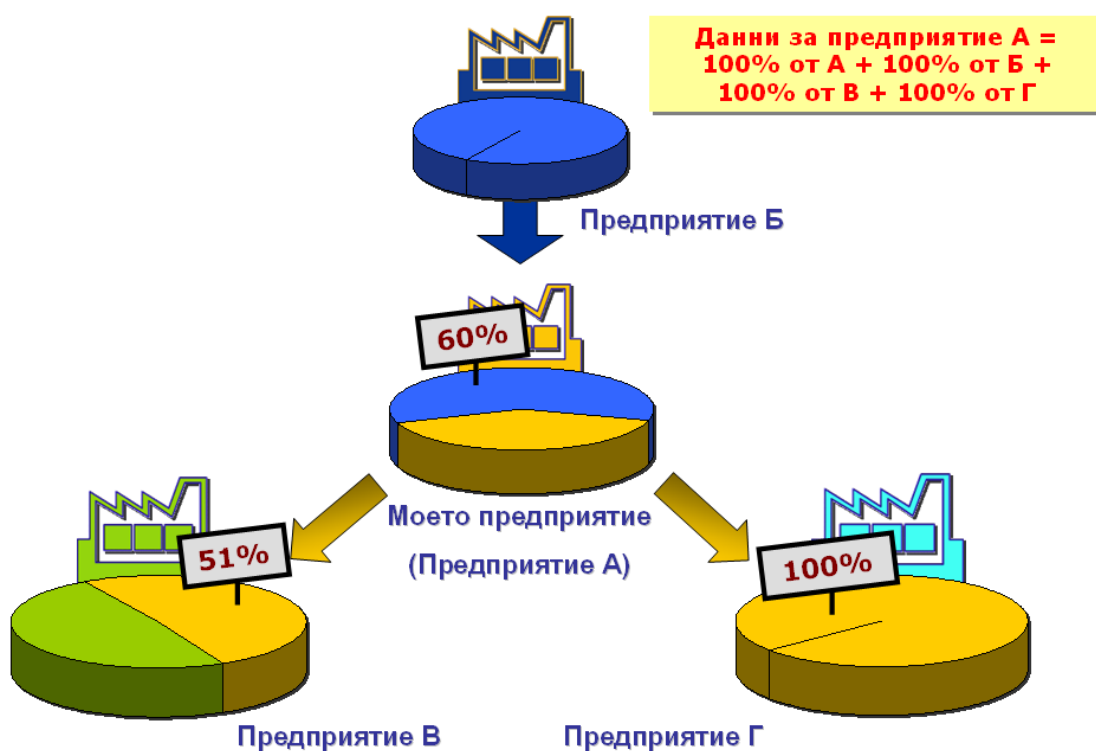
3. Как се изчисляват данните за **свързаните предприятия**?

Данните за свързаните предприятия се добавят изцяло (100%) към данните на предприятието, което подава декларация за МСП. Най-често свързаните предприятия участват в общ консолидиран отчет, в който техните данни вече са агрегирани и могат да се вземат без допълнителни изчисления.

ПРИМЕР:

Вашето предприятие А притежава 51% от В и 100% от Г, докато предприятие Б притежава 60% от Вашето предприятие. Тъй като участието във всеки случай е над 50%, следва да добавите по 100% от данните за всяко предприятие.

Данни за предприятие А = 100% от А + 100% от Б + 100% от В + 100% от Г

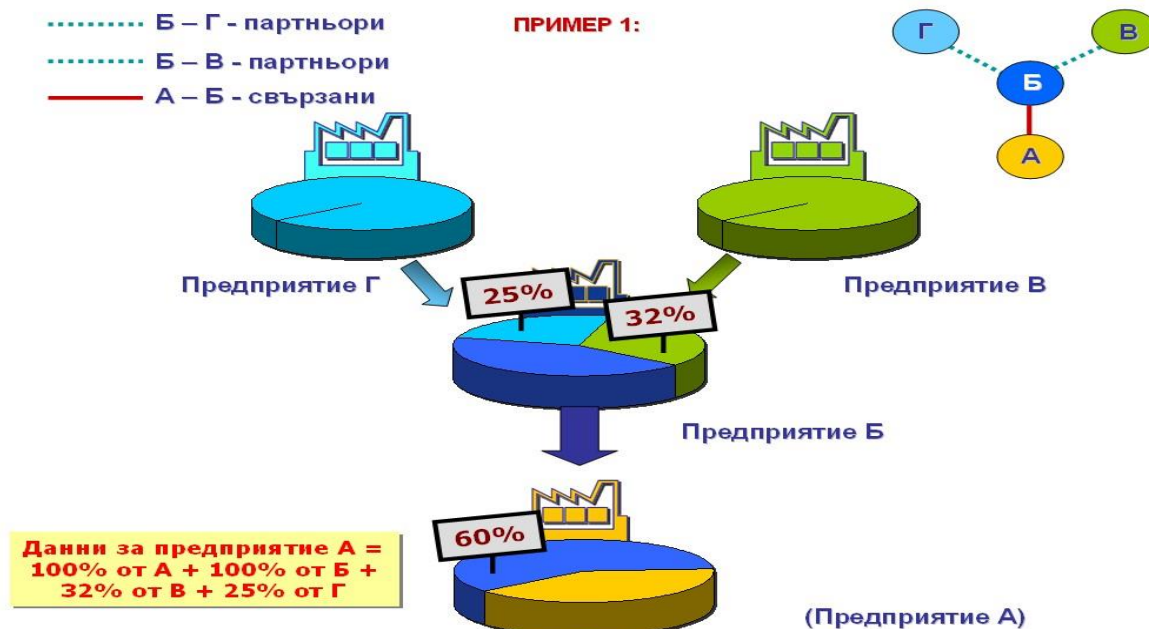
Фигура 8

Допълнителни примери, които обхващат някои по-особени случаи:

ПРИМЕР 1:

Вашето предприятие А е свързано с предприятие Б чрез 60%, които Б притежава във Вашето предприятие. Но предприятие Б има също две предприятия-партньори В и Г, с дял съответно в него 33% и 25%.

Данни за предприятие А = 100% от А + 100% от Б + 32% от В + 25% от Г

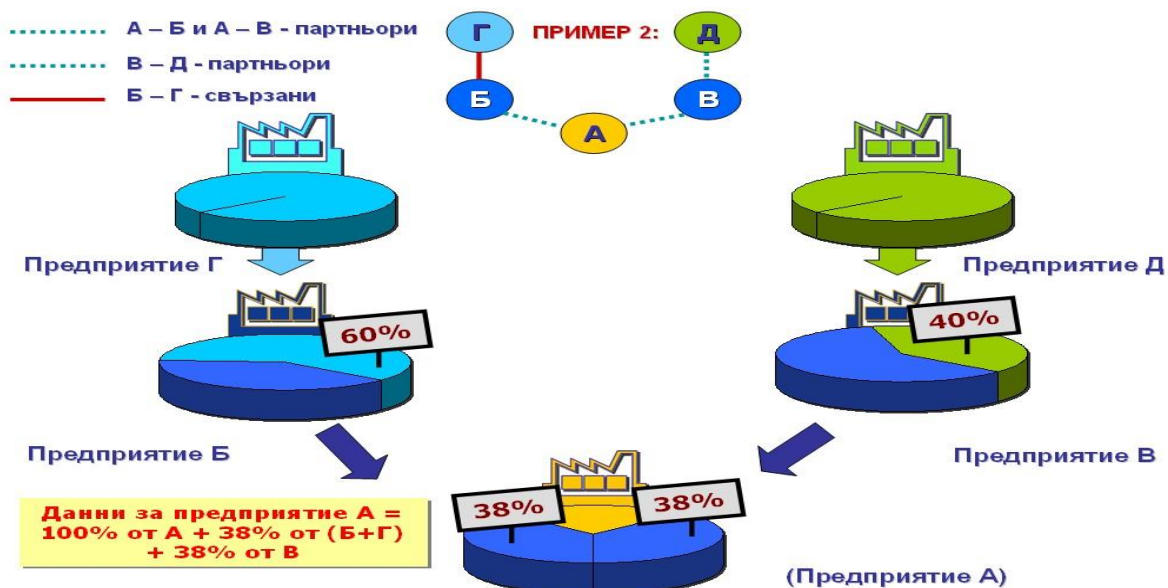

Фигура 9

ПРИМЕР 2:

Предприятия Б и В са партньори на Вашето предприятие А и притежават дял от по 38%. Предприятие Б е свързано с предприятие Г чрез 60% дял, а предприятие Д е партньор на В чрез 40% дял. При изчисляването не следва да се взема предвид предприятие Д, тъй като това предприятие-партньор няма непосредствена възходяща връзка с Вашето предприятие. Предприятията-партньори на предприятията-партньори на Вашето предприятие се изключват от изчисленията.

Данни за предприятие А = 100% от А + 38% от (Б+Г) + 38% от В

Фигура 10

ПРИМЕР 3:

Вашето предприятие А има трима инвеститори – Б, В и Г, всеки с дял от 20%. Тези инвеститори са свързани помежду си, формирайки група от свързани предприятия: Б притежава дял от 70% във В, а В притежава дял от 60% в Г. На пръв поглед А е независимо предприятие, но тъй като Б, В и Г са свързани предприятия, те заедно като група притежават 60% от А.

Данни за предприятие А = 100% от А + 100% от Б + 100% от В + 100% от Г

Фигура 11

Във връзка с горния пример е важно да се отбележи, че е възможно Вашето предприятие да е свързано предприятие или предприятие-партньор и когато други предприятия притежават по-малко от 25% от капитала или от броя на гласовете във Вашето предприятие. Това е приложимо, когато посочените други предприятия са свързани помежду си и заедно притежават над 50% или съответно над 25% от капитала или от броя на гласовете във Вашето предприятие.

ПРИМЕР 4:

Когато предприятието, с което съм свързан, е свързано с други предприятия, се добавят изцяло или 100% от данните на всички свързани предприятия по веригата.

Вашето предприятие А има дял от 70% от предприятие Б, което има 60% от предприятие В. Следователно всички предприятия са свързани помежду си.

Данни за предприятие А = 100% от А + 100% от Б + 100% от В

ПРИМЕР 4:

**Данни за предприятие А = 100% от А +
100% от Б + 100% от В**

Фигура 12

За Ваше удобство при изчисленията на параметрите бихте могли да използвате „Справка за обобщените параметри на предприятието“, която може да се намери на интернет страницата на Министерство на икономиката и индустрията, заедно с настоящите Указания.

Справката за обобщените параметри на предприятието е файл във формат MS EXCEL, който позволява автоматично изчисляване на обобщените параметри.

В случай че Вашето предприятие е независимо предприятие, не Ви е необходима тази справка!

В **Таблица 1** от Справката се попълват данните на Вашето предприятие или данните от консолидирания финансов отчет в случай, че Вашето предприятие съставя консолидиран финансов отчет или е включено чрез консолидиране в консолидирания финансов отчет на друго предприятие.

В **Таблица 2** се попълват данните на всички предприятия-партньори на Вашето предприятие, ако има такива.

В **Таблица 3** се попълват данните на всички свързани предприятия на Вашето предприятие, ако има такива.

В случай че някои от предприятията-партньори или свързаните предприятия на Вашето предприятие имат отношения с други предприятия, които следва да бъдат отчетени в Декларацията, то в Таблице 2 и/или 3 се попълват обобщените данни на съответното предприятие.

В **Таблица 4** автоматично се получават обобщените параметри на Вашето предприятие.

III. Определяне на статус на микро-, малко или средно предприятие

След като сте попълнили точка 2, бихте могли да преминете към попълването на точка 3, а именно определянето на статуса на Вашето предприятие.

Параметрите, които сте декларирали в точка 2 за последната приключила финансова година не са достатъчни за потвърждаването на статуса на предприятието. **Единствено в случаите на новообразувано микро-, малко или средно предприятие**, чийто финансов отчет все още не е одобрен, статусът се определя според стойността на показателите за текущата финансова година.

ВАЖНО: Статусът на микро-, малко или средно предприятие се определя на базата на последните **две последователни финансови години, в които предприятието запазва своите параметри по член 3 от Закона за малките и средните предприятия без промяна**. В случай че две последователни финансови години предприятието превиши или слезе под границите по чл. 3 от ЗМСП, това се отразява на неговия статус на микро-, малко или средно предприятие.

Под „последните две последователни финансови години“ се разбират двете последователни финансови години, които са най-близки до годината, в която подаваме Декларацията.

3. Като са взети предвид разпоредбите на чл. 46, ал. 2 от ЗМСП, представяването от мен предприятие, съгласно чл. 3 и чл. 4 от ЗМСП има статус на:

Микропредприятие

Малко предприятие

Средно предприятие

Съгласно чл. 46, ал. 2 от ЗМСП, ако **в две последователни финансови години** предприятието превиши или слезе под границите по чл. 3 от ЗМСП, това се отразява на неговия статус на микро-, малко или средно предприятие.

Точка 3 от Декларацията

Първи пример:

2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
микро	микро	микро	малко	микро	малко	малко	микро

През периода 2017-2019 година предприятието Ви е било микропредприятие. През 2020 година то пораста и има данни като за малко предприятие. Това не е достатъчно, за да смени статуса си на малко предприятие. През 2021 година данните на предприятието са отново като за микропредприятие. Следват 2 поредни години – 2022 и 2023, когато предприятието сменя статуса си на малко предприятие. В годината, в която кандидатствате за публична подкрепа (2025 г. например), последната приключила финансова година за Вас е 2024 година. Данните от нея са отново като за микропредприятие. В точка 2 от Декларацията следва да попълните параметри като за микропредприятие, но в точка 3 ще отбележите, че статусът на предприятието Ви е малко предприятие. Имайки предвид тази промяна в данните на Вашето предприятие, която влияе на статуса му, ще трябва съгласно точка 4 да добавите към Декларацията си данни за 2022 и 2023 година (**в свободен текст, като просто посочите стойностите за активи, обороти и заети**), от които ще стане ясно, че предприятието Ви всъщност е малко предприятие, тъй като има две последователни години, в които то има данни като за малко предприятие. Така ще удостоверите верността на декларираното в точка 3. Затова е важно много добре да познавате показателите на Вашето предприятие за изминалите финансови години, вземайки предвид всички отношения на свързаност и/или партньорство.

Втори пример:

2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
малко	малко	средно	средно	средно	малко	малко	средно

През периода 2017-2018 година предприятието Ви има данни за малко предприятие. След приключване на 2019 г. то пораста, но не променя статуса си на малко предприятие, защото все още няма две последователни финансови години като средно предприятие. След приключване на 2020 г., то отново има данни за средно предприятие и вече променя статуса си на средно предприятие поради **двете последователни финансови години, в които предприятието запазва своите параметри без промяна**. През 2023 г. предприятието Ви отново променя статуса си на малко предприятие. В годината, в която кандидатствате за публична подкрепа (2025 г. например), последната приключила финансова година за Вас е 2024 година. Данните от нея определят предприятието Ви като средно предприятие. В точка 2 от Декларацията следва да попълните параметри като за средно предприятие. Но в точка 3, следва да отбележите, че статусът на предприятието Ви е на малко предприятие, тъй като през 2022 г. и 2023 г. данните му са потвърдили статуса на малко предприятие. Следователно, при различие в параметрите, които сте отбелязали в точка 2 и статуса в точка 3 от Декларацията, се задължавате към нея да приложите данни, потвърждаващи статуса на предприятието Ви като на малко предприятие.

Възможни са и по-особени случаи на динамични промени в параметрите на Вашето предприятие, в които трябва внимателно да анализирате статуса от гледна точка смисъла на концепцията за МСП:

Например:

2022	2023	2024		2022	2023	2024
микро	малко	средно	или	средно	малко	микро

И в двата представени случая предприятието Ви е **малко предприятие**, защото има две поредни години, в които е под прага, разделящ малко от средно предприятие – в първия случай това са 2022 и 2023 г., а във втория случай годините са 2023 и 2024 г., и същевременно няма две поредни години, в които да е под прага за микропредприятие.

IV. Кога и какви допълнителни данни за предприятието се задължават да предоставите?

ВАЖНО: Следва да се има предвид, че точка 4 от Декларацията Ви задължава да предоставите данни за всяка финансова година, предхождаща годината по точка 2, само в случай че има разминаване между параметрите на предприятието, които сте отбелязали в точка 2 и статуса, който сте попълнили в точка 3 от Декларацията.

4. В случай на несъответствие на данните в т. 2 със статуса на предприятието в т. 3 се задължавам заедно с настоящата декларация да предоставя данни за всяка финансова година, предхождаща годината по т.2, докато данни от две поредни финансови години потвърдят параметрите, въз основа на които съм деклариран статус в т.3.

Точка 4 от Декларацията

1. Какви данни трябва да предоставите?

Допълнителните данни, от които ще стане ясен статуса на предприятието Ви, бихте могли да предоставите **в свободен текст, като посочите стойностите за активи, оборот и заети** на предприятието за съответните години, **отчитайки всички отношения на свързаност и/или партньорство.**

2. Кога трябва да предоставите тези данни?

Тези данни се предоставят **заедно с попълнената Декларация** като приложение към нея.

3. За кои години трябва да предоставите данни?

Необходимо е да предоставите данни за всяка финансова година, предхождаща годината по точка 2, докато се стигне до две поредни финансови години, чиито параметри потвърждават статуса, който сте декларирали в точка 3.

Пример:

2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
средно	средно	малко	малко	малко	микро	малко	микро

През 2025 г. попълвате Декларацията си на база на параметрите на Вашето предприятие, които през последната финансова година - 2024 г. го определят като микропредприятие. Това са данните, които сте отбелязали в точка 2. В точка 3 определяте статуса на предприятието си като използвате данните от последните две поредни финансови години, потвърждаващи еднакви параметри на Вашето предприятие. Това са 2020 г. и 2021 г., чиито данни определят предприятието Ви като малко предприятие.

Различието между параметрите в точка 2 и статуса, който сте отбелязали в точка 3, Ви задължават да приложите към Декларацията си допълнителни данни, потвърждаващи статуса на предприятието Ви, който сте декларирали в точка 3.

Според точка 4 трябва да предоставите данни **за всяка финансова година**, предхождаща годината по точка 2, докато се стигне до данни от **две последователни финансови години**, които да потвърдят параметрите, въз основа на които сте декларирали статуса на предприятието в точка 3. Следователно от Вас се изисква да предоставите допълнителни данни за 2023 г. и 2022 г., както и за двете поредни финансови години, потвърждаващи статуса на предприятието Ви – 2021 г. и 2020 г.

По този начин ще предоставите данни за последните две последователни години, в които параметрите на предприятието Ви потвърждават статуса му на малко предприятие.

V. Допълнителни разяснения:

Тази точка е създадена в резултат на възникнали от практиката казуси, които налагат още пояснения. Изнесени са в отделна точка, за да могат да бъдат по-лесно достъпни за всички заинтересовани страни.

1. При условие че Вашето предприятие, в резултат на данните от последната Ви приключила финансова година, е голямо предприятие (но по данните от предходните на последната приключила финансова година предприятието Ви е МСП), къде следва да се впишат данните, след като няма предвидени графи в т.2?

Пояснение: В т.2 попълвате единствено годината, а необходимите данни предоставяте в свободен текст в приложение към Декларацията.

2. Ще се отчете ли за грешка, ако дори при съответствие на информацията подадена в т.2 и т.3, сте предоставили документи, изисквани по т.4, които по условие се предоставят САМО при несъответствие между т.2 и т.3?

Пояснение: Не, няма да се отчете като неправилно попълнена Декларация.